

Hoe sexy is het om machtig te zijn?

Macht gaat om seks. En seks gaat om macht. Daar valt veel van te leren, ook voor managers in alledaagse organisaties. Dat zegt Oscar David, Adjunct Professor bij TIAS School for Business and Society.

---

31 augustus 2017

Macht maakt sexy. Henry Kissinger sprak daar tijdens een CNN-interview eens openhartig over. De Secretary of State tijdens de Nixon-regering bleek nog steeds populair bij jonge dames, en de enige verklaring die hij daarvoor kon geven, was de vele macht die hem werd toegeschreven. 'Van mijn schoonheid moet ik het niet hebben', zei hij. 'Ik ben inmiddels oud en zwaarlijvig. Het zal de macht en invloed zijn die mij zo aantrekkelijk maakt.'

Biologisch goed verklaarbaar

Biologisch is het goed te verklaren dat macht aantrekkelijk maakt. Hoe machtiger de man, hoe groter immers de overlevingskans voor het nageslacht. In zijn boek Seks & Geld, Geluk & Dood (<https://www.managementboek.nl/boek/9789057122651/seks-geld-geluk-dood-manfred-kets-de-vries?affiliate=2175>) beschrijft Manfred Kets de Vries, psychoanalyticus en hoogleraar aan businessschool Inséad, de thema's die bestuurders met hem tijdens coachingssessies bespreken.

Seks scoort daarbij steevast hoog. Dat is volgens hem niet verwonderlijk: hoe meer macht, hoe meer toegang tot seks en relaties. Daarnaast speelt het 'Zonnekoningeffect' een belangrijke rol: hoe machtiger iemand is, hoe meer gevoel hij heeft zich alles te kunnen veroorloven, en hoe minder hij gebonden is aan conventies.

Exclusieve escort

In Berlijn woont Cornelia. Zij geeft workshops over massage en tantra en seksualiteit, maar werkt bij gelegenheid ook als exclusieve escort, meestal voor politici of *captains of industry*. 'Mijn klanten denken vaak dat alles te koop is. Als ik dan bepaalde diensten

weiger, onafhankelijk van het bedrag dat ze bieden, staan ze vaak versteld. Ze worden boos, druipen af, of krijgen juist respect voor me. Ze zijn niet gewend iets niet te krijgen', vertelt ze.

Arm, maar sexy

In een interview met een Amerikaans tijdschrift zei de burgemeester van Berlijn eens: 'We are not rich, but we have sex.' En inderdaad, er zijn vermoedelijk weinig andere steden in de wereld waar zoveel openheid op seksueel gebied bestaat. Als de instincten kunnen worden uitgeleefd, komen zowel de mogelijkheden als de valkuilen meer aan de oppervlakte.

Ruby May is psychologe en geeft workshops (<http://www.alchemy-eros.com/>) om mensen te leren bewuster en liefdevoller met seksualiteit om te gaan. Ze is in Duitsland vooral bekend geworden met haar workshops *Conscious Kink*. Daarin gebruikt ze onder meer technieken uit BDSM. De vier letters van BDSM staan voor drie verschillende combinaties: *Bondage and Discipline, Dominance and Submission* en voor *Sadism and Masochism*.

Sinds de publicatie van populaire boeken als *Vijftig tinten grijs* en de veelbesproken documentaire *Sletvrees* van Sunny Bergman, lijkt BDSM ook voor het grote publiek geen taboe meer te zijn, en kun je er op feestjes openlijk over praten.

Dienen van de ander

Volgens Ruby May spelen dominantie en overgave een rol in het seksuele spel. Interessant is haar visie op het uitoefenen van macht en overgave in seksualiteit. 'Wat ik mensen leer, zijn twee zaken. Het eerste is discipline en het leren respecteren van de eigen en andermans grenzen. Degene die macht uitoefent, dient onkreukbaar te zijn, anders wordt het vertrouwen geschonden.'

'Daarnaast werkt het alleen maar als de handelingen met liefde en respect plaatsvinden. Dat betekent dat het de partij die in het spel de macht heeft niet zozeer gaat om het vervullen van de eigen behoeften, maar veel meer om het afstemmen op en dienen van de ander. Het hart moet erbij betrokken zijn, anders wordt er iets beschadigd.'

Meer hart, minder instincten

Daarmee vat ze in een paar zinnen samen wat ook de essentie is van machtsuitoefening in organisaties: het afstemmen op het groter geheel en daarin dienstbaar zijn. Dan werkt uitoefening van macht, scheidt ze orde en rust, verbindt ze mensen en draagt ze bij aan

gewenste resultaten. ‘Ik heb veel *executives* als cliënten’, zegt May. ‘Ik hoor vaak van ze dat ze door de ervaringen die ze bij me opdoen leren hun hart er beter bij te houden in hun werk en zich minder te laten overrompelen door hun instincten.’

De hand overspeeld

In het boek [Verleidingen aan de top](https://www.managementboek.nl/boek/9789047006428/verleidingen-aan-de-top-jaap-van-ginneken?affiliate=2190)

(<https://www.managementboek.nl/boek/9789047006428/verleidingen-aan-de-top-jaap-van-ginneken?affiliate=2190>) beschrijft Jaap van Ginneken de resultaten van zijn onderzoek naar regeringsleiders van de afgelopen 50 jaar. Hij bevestigt het beeld dat mensen met veel macht het zich makkelijker kunnen permitteren uiting te geven aan de schijnbaar onverzadigbare verlangens van hun instincten. Ze komen er in de regel makkelijker mee weg.

Een van de bekendste voorbeelden is dat van Bill Clinton en Monica Lewinsky. Ook noemt hij Berlusconi, die zich op zijn privéfeestjes liet ‘verwennen’ door zijn minderjarige ‘vriendin’ Ruby. Overigens blijkt de perceptie van ‘de hand overspelen’ erg cultureel bepaald te zijn. Na de bijna-*impeachment* van Bill Clinton bleek dat hij in Latijns-Amerikaanse landen alleen maar aan waardering had gewonnen. Clinton had nu laten zien dat hij een echte man was.

Minnares per scooter

Een recenter voorbeeld is dat van de Franse president François Hollande en zijn partner Valérie Trierweiler, die uit elkaar gingen nadat bleek dat Hollande een minnares had. Hij had de gewoonte haar in het holst van de nacht per scooter te bezoeken. De Franse paparazzi kwamen erachter en wisten hem te fotograferen.

Normaal gesproken doen Fransen niet zo moeilijk over minnaressen. Ze zien het als een privéaangelegenheid en zolang je er niet over spreekt, valt niemand je ermee lastig. Zo was het in dit geval ook, ware het niet dat Hollandes partner er genoeg van had en besloot te scheiden. Jammer voor Hollande misschien, maar de Fransen lagen er niet wakker van: het had geen impact op zijn imago.

Ook de Fransen hebben hun grenzen

Toch hebben ook de Fransen hun grenzen. Toen IMF-voorzitter en gedoodverfd presidentskandidaat Dominique Strauss-Kahn ervan werd verdacht een kamermeisje in New York te hebben aangerand, waarbij mogelijk zelfs sprake was van verkrachting en geweld, verloor hij snel de steun van de Franse bevolking en liep hij zijn aanstaande

presidentskandidatuur van de socialistische partij mis. Een minnares mag, zolang er geen beeld van misdaad aan kleeft, het in harmonie plaatsvindt en het een privéaangelegenheid blijft.

Seks is macht

Maar hoezeer er ook verschillen zijn in normen en waarden per cultuur en organisatie: macht en seks zijn en blijven met elkaar verbonden. *'Everything in the world is about seks, except sex. Sex is about power'*, schreef Oscar Wilde al. Wat hem betreft gaat seks over macht: wie macht heeft, heeft toegang tot seks. Macht erotiseert: wie macht heeft, heeft meer *sexappeal*.

Maar seks kan ook een middel zijn om uitdrukking te geven aan een machtsrelatie. Hoe we de relatie tussen seks en macht ook definiëren, ze zullen altijd met elkaar in verbinding staan. Bij [macht 1.0](https://www.tias.edu/kennisgebieden/detail/strategy-leadership/detail/drie-soorten-macht) (<https://www.tias.edu/kennisgebieden/detail/strategy-leadership/detail/drie-soorten-macht>) kan de combinatie tussen seks en macht leiden tot misbruik, of zelfs misdaad. Het verkrachten van vrouwen in oorlogssituaties lijkt overal in de wereld voor te komen. Een directere manier om een land te veroveren dan door kinderen te verwekken bij de vrouwen van de vijand, is nauwelijks denkbaar.

De *checks and balances* van [macht 2.0](https://www.tias.edu/kennisgebieden/detail/strategy-leadership/detail/drie-soorten-macht)

(<https://www.mt.nl/series/strategie/reptielenbrein-macht-maken/540183>) kunnen helpen onze instincten in bedwang te houden en de ander niet te verleiden, of ons niet aan een ander te vergrijpen. Uiteindelijk is het [macht 3.0](https://www.tias.edu/kennisgebieden/detail/strategy-leadership/detail/drie-soorten-macht), bewustzijn en integriteit, die kan helpen om met respect te handelen. Dat betekent niet dat werk en seks niet kunnen samengaan, maar dat het altijd om bewustzijn vraagt in relaties waar macht en machtsverschil een rol spelen.

Over de auteur

Oscar David is Adjunct Professor van het [TIAS Senior Executive Program](https://www.tias.edu/opleidingen/korte-programmas/detail/senior-executive-program) (<https://www.tias.edu/opleidingen/korte-programmas/detail/senior-executive-program>), het programma voor ambitieuze senior professionals. In zijn boek [Macht! van instinct tot integriteit](https://www.managementboek.nl/boek/9789490463366/macht-oscar-david?affiliate=2190) (<https://www.managementboek.nl/boek/9789490463366/macht-oscar-david?affiliate=2190>) beschrijft hij de werking en dynamiek van macht.